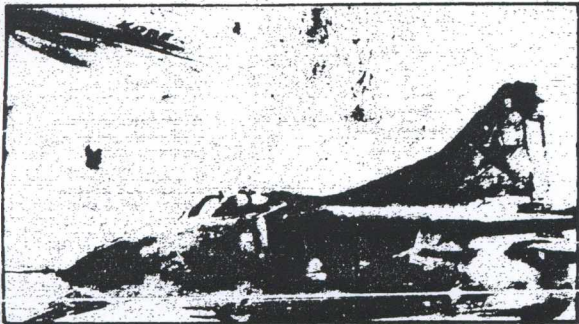

Ο κόσμος

Το 1983 δεν είχε... 13 φεγγάρια αλλά ήταν...

1 Σεπτεμβρίου '83: Οι Σοβιετικοί ριχνουν το «Τζαμπο».

ΠΕΘΑΝΕ η Γκλόρια Σβάνσον, παλιά δόξα του Χόλιγουντ. Από γηρατειά. Και ο Τενεσί Ουίλιαμς. Από ατύχια... Κι ο Άρθουρ Κέσλερ. Από απογοήτευση. Και 14 εκατομμύρια παιδιά. Από πείνα...

Όσο για μας, παραμείναμε ατάραχοι, κοιτώντας μέσα απ' το τζάμι τον κόσμο να στροβιλίζεται. Τη γλιτώσαμε και πάλι. Το '83 δεν ήταν η χρονιά της Βόμβας, αλλά, «απλώς» των βομβιστικών επιθέσεων (πάλι καλά).

Από μια ευτυχή σύμπτωση, δεν περπατήσαμε αμεριμνοί ανάμεσα στα πυρά του Δημοκρατικού Ιρλανδικού Στρατού και του

αποικιακού στρατού της Βρετανίας. Ούτε πάσαμε θύματα της τρομοκρατικής (!) δράσης των βάσεων αυτονομιστών ή των βομβιστών του Κουβαίτ.

Μεταξύ άλλων, το '83 ήταν η χρονιά των αντεπαναστάσεων — μιας αξιοσημείωτης λείψης για τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις.

Στη Νικαράγουα, την Αγκόλα, τη Μοζαμβίκη, την Καμπότζη, το Λαός οι επαναστάσεις, σιωπηλές και φορτωμένες με το βάρος της καθυστέρησης πέρασαν μια σκληρή δοκιμασία αλλά δεν την ξεπέρασαν.

Ο Τρίτος Κόσμος έζησε μια ακόμα χρονιά χωρίς ψωμί και τριανταφυλλιά.

Στη Γουατεμάλα, το Σαλβαδόρ, το Περού, τη Δυτική Σαχάρα, το Τσαντ, την Αιθιοπία, τη Ναμίμπια, τη Νότια Αφρική συνεχίστηκε ο ξεχασμένος παγκόσμιος πόλεμος, ένας πόλεμος αυτοκτονικός και άνισος.

Κι ενώ, η καρδιά του Ναζίμ Χικμέτ τουφεκίστηκε στην Τουρκία, ενώ οι νεκροί στη Μέση Ανατολή έφτασαν τις 100.000 από το 1975 κι ενώ η στρατιά των ανέργων ακουμπάει στους βρόμικους τοίχους των μεγαλουπόλεων, η απειλητική ειδησεογραφία μεγαθυνη τα γεγονότα της Πολωνίας και ανακαλύπτει κάπου στο χάρτη το Αφγανιστάν.

Μια χρονιά χωρίς νίκες

Σταθμοί του '83: Λίβανος — Μανίλα κι το θερμό αντιπυρηνικό φθινόπωρο της Δυτικής Ευρώπης.

ΤΟ 1983 ήταν μια δακρύβρεχτη χρονιά: το κλασικό κακόγουστο μελό ό-που παλικάρι — με — αγαπημένη — του πέφτουν θύματα της βίας, της νοθείας και της απληστίας των Κακών. Μέσα σ' έναν κόσμο που βουλιάζει, απειλώντας να μεταμφιεστεί σε τεράστιο μανιτάρι.

Η χρονιά σημαδεύτηκε από το φόβο του πυρηνικού πολέμου. Ακόμα και οι Αμερικανοί δημοσιογράφοι, που ασχολούνται με τα ρεκόρ της χρονιάς και τις πιο κακοντυμένες κυρίες του καλού κόσμου, συμφωνούν «ομόφωνα» πως τα σημαντικότερα γεγονότα του '83 έχουν άμεση σχέση με την απειλή του πολέμου και την κατάρρευση του μύθου της ύφεσης.

Παντεσπάνι

Η διεθνής κρίση έκανε πιο ευαναγνώστη την πραγματικότητα. Η Αμερική του Ρήγκαν πέρασε σε νέα φάση αντισοβιετικής ψύχωσης («η Ρωσία είναι η αυτοκρατορία του Κακού»), ενώ η Μάργκαρετ Θάτσερ κέρδισε τις εκλογές νάχνοντας για κατασκόπους κάτω από τα κρεβάτια και συμβουλευόντας τους ανέργους να τρώνε κατά προτίμηση παντεσπάνι.

Το 1983 ξευτέλιξε τη μεγάλη δημοκρατικιστική ιδέα του Κοινοβουλευτισμού όπως της αξίζει. Ο Χέλμουτ Κολ πραγματοποίησε το παιδικό του όνειρο να γίνει

καγκελάριος της Ομοσπονδιακής Γερμανίας, μέσα από μια αμοιβαία εκλογική διαδικασία: οι ίδιοι Γερμανοί που κατεβαίνουν στο πεζοδρόμιο, ουρλιάζοντας κατά της εγκατάστασης των «Πέρσινγκ II», ψήφισαν ένα γεράκι, πιστό στην παραδοσιακή γερμανική «Οσπολιτική», που το πίνει με τους ρεβανσιστές.

«Μπορεί να γράψει κανείς ποίηση μετά το Αουσβίτς;» αναρωτιόταν ο Αντόρνο μετά το τέλος του πολέμου. Μάλλον μπορεί: η ατμόσφαιρα του '83, μείγμα καυστικής μελαγχολίας και αποθέωσης της χαζοχαρούμενης δυτικής υπο-κουλτούρας, έχει ήδη γίνει ποίημα με τίτλο «Η αποτυχία του Καλού» ή κάτι τέτοιο.

Το '83 ήταν χρονιά χωρίς νίκες. Τα απελευθερωτικά κινήματα στη Λατινική Αμερική και την Ασιακή περνάνε κρίση κάτω από τον υπερβαλλόντα ζήλο των μισοδοσολών. Η αμερικανική επέμβαση στη Γρενάδα, τη Νικαράγουα, το Σαλβαδόρ, το Λίβανο (στη σειρά προσθέτουμε τη χώρα της αρεσκείας μας), υπήρξαν τα ορόσημα της διεθνούς σκηνής: η πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών, με τη μορφή του μεγάλου μπαστούνιού ή του χωροφυλακτικού γκλομπ, σημάδεψε την πορεία του Τρίτου Κόσμου.

Κι ενώ η ουρά των ανέργων περιμένει συσπίοτο πείνας στο Σαντιάγο, η ζωή συνεχίστηκε με κερήξεις χαράς, περβολικής, ντίσκου, υψηλής ραπτικής, βίντεο, Νόμπελ, Οσκαρ, διαστημικών περιπετειών και τηλεοπτικών σήριαλς. Όλα εφάρναν τη σαραγίδα της παρακμής: το Νόμπελ της

Ειρήνης δόθηκε στον Λεχ Βαλέσα αλλά μπορούσε πιθανόν να δοθεί και στη Μέριλ Στριπ που πήρε το Οσκαρ, σε σεμνή τελετή.

Το '83 ήταν μια χρονιά επισημονικής στανσίας. Δεν πρόκειται για υπερβολή γιατί η βαρβαρότητα έχει τεκμηριωθεί φωτογραφικά: πολλές από τις σκηνές που διαδραματίστηκαν θυμίζουν τα κόμικς της δεκαετίας του '50, με τη διορισμένη ηθικολογία τους («Οι Σοβιετικοί είναι ανήθικοι» είπε ο κ. Ρήγκαν. «Νομίζουν πως έχουν δικαίωμα σε κάθε έγκλημα...») και τον απροκάλυπτο πατριωτισμό τους («Ηρθαμε στο Λίβανο σαν εθελοντές», είπε Αμερικανός πεζοναύτης στο Λίβανο, τρεις μέρες πριν από τη βομβιστική επίθεση στην αμερικανική βάση).

Τα 13 φεγγάρια

Η επιστημονική στανσία προχώρησε σε παιδιά «άγνωστων πατέρων» αλλά όχι πτωχής — πλην — τιμίας — νέας — περιπεσιούσης — εις — αμαρταν: το '83 γεννήθηκε ο Ντόρον Μπλέικ, προκατασκευασμένο παιδί — θαύμα, με μπαμπά κάποιο Νορπελίστα με όνομα Νο 28. Ο Άλντους Χάξλεϊ επιβεβαιώνεται: σ' έναν κόσμο που τα παιδιά γίνονται εμπορεύματα, γιατί πρέπει να μας εκπλήσσει η δολοφονία ενός κ. Ακουίνο, ηγέτης της αντιπολίτευσης μιας χώρας στην ακμή του κόσμου. Απλοστάτα δεν μας εκπλήσσει: αντίθετα, «γιορτάζουμε» τα είκοσάχρονα από τη δολοφονία του Τζον Κένεντι — του δώσαμε και άρεση αμαρτιών. Στο

κάτω κάτω δεν ήταν υπερτικός.

Στα πλαίσια της επιστημονικής στανσίας, η μοντέρνα ιατρική χόρευε το χορό του θριάμβου γύρω από ένα ζωντανό πτώμα με πλαστική καρδιά. Ο Μπάρνι Κλαρκ πέθανε αλλά η πλαστική κοινωνία έμεινε, μπαίνοντας στη δέκατη χρονιά της γενικευμένης οικονομικής κρίσης.

Ορόσημό της η κατασκοπεία αναχρονιστικού τύπου, που αποδείχνη τη βλακεία του καπιταλισμού. Το νοτιοκορεατικό τζάμπο που καταρρίφθηκε από τους Σοβιετικούς θεωρήθηκε «έγκλημα κατά της ανθρωπότητας» από τον Αμερικανό πρόεδρο και οι Αμερικανοί βρήκαν ευκαιρία να κλάψουν, να βρυσήσουν και να χτυπηθούν. «Ξεχνώντας» πως οι 269 μακαρίτες ήταν δικά τους εξιλαστήρια θύματα. «Ο Θεός ας συγχωρήσει τον Ανθρώπο», είπε ανιστεναζοντας ο Ρίτσαρντ Νίξον στην τηλεόραση. Μετά από αυτό, εξαφανίστηκε μαγικά και στη θέση του μπήκε διασημική απορρυπαντικού.

Το '83 ήταν η χρονιά που οι Βρετανίδες άφησαν τη σκούπα για χαρτί του αντιπυρηνικού κινήματος. Η χρονιά που ο Πάπας λίγο έλειψε να συναντήσει τον Αιώνιο Πατέρα, εξαιτίας ενός Τούρκου εκτελεστή με σκυτεινές διασυνδέσεις. Οι Αμερικανοί είπαν με μεγάλη σοβαρότητα ότι πρόκειται για δουλειά της ΚGB και της βουλγαρικής υπηρεσίας ασφαλείας.

Τέλος, το '83 ήταν η χρονιά που βρέθηκε ο Κλάους Μπάρμπι, ο «χασάπης της Λιών» να γυρίζει αμέριμνος στη Νότια Αμερική. Όμως δεν έγινε και τίποτα σπουδαίο: οι εγκληματίες πολέμου διορίζονται ηγέτες εδώ και πολλά χρόνια. Καμιά ουρά

25 Οκτωβρίου '83: Οι Αμερικανοί σοβαίνουν στη Γρενάδα.

παιρνουν και Νόμπελ. Καμιά ουρά παίρνουν και σύνταξη. Ο Μπεγκίν παραιτήθηκε αλλά αντι-καταστάθηκε από έναν άλλο γκάγκστερ της πολιτικής: ο Σαμί τρώει κόσμο κανιβαλικά αλλά κανείς δεν τον δίκασε σαν «χασάπη». Τουλάχιστον όχι μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1983.

Το παιχνίδι δεν τελείωσε ακόμη. Μετά την καλή εποχή όπου ο

Κρουτσόσο καταβρόχθιζε αμερικάνικα σάντουιτς και η ειρηνική συνύπαρξη έμοιαζε να γίνεται πράξη, υπάρχει μια ακόμα παρτίδα να παίζεται. Για να διανευστεί η εορταστική προσηφία του Οργουέλ, πρέπει να μπούμε στην ηλικία της λογικής. Κάθε χρονιά μπορεί να 'ναι καταραμένη, σαν τη χρονιά με τα δεκατρία φεγγάρια.

Αχρηστοί στις συνειδήσεις όλων οι πύραυλοι

ΛΟΝΔΙΝΟ. «Οι πύραυλοι είναι έτοιμοι για δράση αλλά έχουν ήδη αχρηστευτεί στη συνείδηση όλων».

Αυτό δήλωσε η Ρεβέκα Τζόνσον, μέλος του βρετανικού κινήματος της Βρετανίας που έχει διοργανώσει το στρατιωτικό μνημόνιο στο Γκρίναμ Κομμον.

«Δεν πρόκειται να γίνει οποιαδήποτε δοκιμή» συνέχισε η κ. Τζόνσον. «Δύο χρόνια

αγώνα δε μπορούν να πάνε χαμένα».

Παρόμοιες δηλώσεις έκανε ο Γκόντον Μακ Λέναν, γ.γ. του ΚΚ της Βρετανίας, τονίζοντας πως ο αγώνας κατά των «Κρουζ» συμπίπτει με τον αγώνα κατά της αντεργατικής πολιτικής της Μάργκαρετ Θάτσερ.

Από την πλευρά του, το Υπουργείο Αμυνας της χώρας ανακοίνωσε χτες πως οι «Κρουζ» είναι μια «ζωντανή πραγματικότητα» και πως η κυβέρνηση δεν πρόκειται να υποχωρήσει μπροστά στην αντίσταση του γυναικείου κινήματος.

Η Γαλλική αστυνομία δεν είναι σοσιαλιστική

ΠΑΡΙΣΙ. «Ανάξια μιας σοσιαλιστικής κυβέρνησης» χαρακτήρισαν οι εργαζόμενοι της αυτοκινητοβιομηχανίας «Τάλμποτ» τη γαλλική αστυνομία, που επενέβη χτες για να τερματίσει την κατάληψη του εργοστασίου από τους απεργούς.

Συνδικαλιστές ανέφεραν ότι περίπου 500 αστυνομικοί έδωσαν τα ζημερώματα τους 100 περίπου εργάτες από το εργοστάσιο, όπου είχαν στρατοπέδευσει, διαμαρτυρόμενοι για την απόφαση της εταιρείας «Πεζό» να απολύσει 1905 εργαζόμενους.

Ενώ η εργοδοσία είχε ισχυριστεί προχτές ότι θα

κέρυσε λок — σου, επειδή δεν μπορούσε πλέον να πληρώσει το προσωπικό. Υστερα από την επέμβαση της αστυνομίας, ανακοίνωσε ότι το εργοστάσιο θα επαναλειτουργήσει την επόμενη Τρίτη.

Οι συνδικαλιστές ηγέτες κατήγγειλαν την αστυνομία και ανέφεραν ότι θα επιδιώκουν να συναντηθούν με το Γαλλό πρωθυπουργό Πιερ Μορουά για να διαμαρτυρηθούν και να ζητήσουν την κυβερνητική υποστήριξη για τη διαζωγή απελευθέρωσης διαπραγματεύσεων με την «Πεζό» για το θέμα των μαζικών απολύσεων.